

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ РАЙОННОЇ
У М.КИЄВІ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

**ГІМНАЗІЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА**

Методична розробка

**Тема: "Залучення новітніх технологій у формуванні національної
свідомості учнів"**

Розробив вчитель мистецтва

Дмитро СУБОТЕНКО

Київ - 2019

ВСТУП

Розвиток сучасного суспільства спричинив зміни духовних цінностей у середовищі учнівської молоді. На другий план відійшли укорінені цінності суспільства, і тому виникає необхідність формування в учнів високих морально-естетичних якостей, що складають основу їх національної свідомості, почуття любові до національних цінностей, до Батьківщини. Патріотичне виховання та новітні технології спрямовані на формування та розвиток особистості, яка має якості громадянина-патріота, що цінує, популяризує та примножує культурну спадщину України. Складовою частиною новітніх технологій є українська пісенна творчість, що являє собою - духовний скарб нації та MIDI технології, які на даний час стають стандартом створення музичного контенту. Це поєднання дає можливість формувати національну свідомість школярів.

Стандарт MIDI вже зарекомендував себе в музичній індустрії. Використання його буде сприяти сучасній стилізації музичного контенту на уроках мистецтва (гра тембрами інструментів, створення бітів і т.д). Формат MIDI розроблений таким чином, щоб будь-який секвенсор міг зберігати у файлах як стандартизовані команди, так і специфічні для тією чи іншої програми. Тому така технологія буде надзвичайно цікавою і головне якісною основою для створення українського сучасного контенту на уроках мистецтва.

Отже, завдання формування високих ідеалів патріотизму учнів є надзвичайно важливим. Це вимагає виховання в учнів – високої культури, духовності морально-християнських чеснот. У цьому аспекті важливе місце посідає формування національної самосвідомості як важливого чинника національно-патріотичного виховання молодого покоління українців.

Застосування сучасних новітніх технологій допоможе оптимізувати процес формування національної свідомості учнів в системі освіти.

Матеріально-технічне забезпечення

Залучення новітніх технологій у формуванні національної свідомості учнів значною мірою залежить від забезпечення навчально-виховного процесу навчальною та методичною літературою, наочними приладами та технічними засобами навчання, дидактичними матеріалами.

Тема «Залучення новітніх технологій у формування національної свідомості учнів» дуже цікава і корисна. Для того щоб урок був якісним, доступним, зрозумілим і добре запам'ятовувався матеріал, на урок підготовлено багато відповідної наочності: Arturia MiniLab MKII, звукова карта, ноутбук, смартфон, програма Walk Band, семплер Kontakt, професійна віртуальна студія Cubase, ZOOM H1, слайдова презентація, збірки української поезії, схеми, підготовлені семпли. На особливу увагу заслуговує технологічна карта - це спосіб графічного проектування уроку, таблиця, яка дозволяє структурувати урок за вибраними викладачем параметрами.

Такими параметрами є етапи уроку, його цілі, зміст навчального матеріалу, методи та прийоми організації навчальної діяльності учнів, діяльність викладача і діяльність учнів, завдання для самостійних робіт, стійки для рефлексії, рейтингова таблиця оцінювання учнів. Це дозволяє підвищувати ступінь наочності з метою посилення доступності для учнів навчального матеріалу, допомагає задовольнити й розвинути пізнавальні інтереси учнів. Підбір та застосування засобів навчання має здійснюватися комплексно, з урахуванням основних характеристик і компонентів навчально – виховного процесу.

Поурочно-тематичний план вивчення теми

Тема "Залучення новітніх технологій у формуванні національної свідомості учнів" рекомендується до вивчення в загальному курсі за 30 –ти годинною програмою, розробленою Міністерством освіти і науки . На її опрацювання відводимо 3 години. Для ефективного вивчення теми доцільно розподілити уроки таким чином.

№ уроку з/п	Тема, зміст уроку
1	Урок-презентація, розглядаються ключові поняття теми, знайомство з необхідним софтом, нові зразки поезії, майстер-клас вчителя
2	Практично-теоретична частина (учні створюють власні семпли, біт, підбирають поезію до композиції)
3	Урок-концерт, демонстрація авторських творів, створених за допомогою новітніх технологій

Дана система уроків дозволяє розгорнути її зміст в суворо логічному порядку, коли навчальний матеріал кожного уроку будується на знаннях і вміннях учнів, отриманих на попередніх заняттях, будучи в той же час базою для наступних уроків.

Після вивчення теми **"Новітні технології у формуванні національної свідомості учнів"** учні повинні знати:

- Новітні технології для створення сучасної української музики;
- Засоби написання легких бітів для композиції;
- Правила написання патріотичної пісні;
- прийоми та методи формування національної свідомості у однолітків.

Методичні рекомендації щодо проведення уроку

Сьогодні урок залишається основною формою організації навчальної діяльності тому, що відображає цілісний процес навчання в органічному поєднанні з іншими традиційними формами організації навчальної роботи.

Урок слід розглядати не як статичну форму занять, а як варіативну форму організації процесу цілеспрямованої взаємодії і спілкування викладача й учня.

За сучасних умов від творчого підходу до вирішення складних багатогранних завдань, які стоять сьогодні перед викладачами, чи малою мірою залежить ефективність педагогічної праці, якість навчального процесу, пошук нових форм і методів навчання та виховання учнів.

Готуючись до уроків з теми **«Залучення новітніх технологій у формуванні національної свідомості учнів»**, я вивчив багато різних традиційних методів, але, щоб урок був цікавим, я зупинився на інтерактивних уроках з ігровими методами.

Інтерактивне навчання - це спеціальна форма організації навчально-виховного процесу, що має конкретну передбачену мету - створення комфортних умов для пізнавальної діяльності, за яких кожен учень відчуває свою успішність, продуктивність праці, домінування однієї думки над іншою, інтелектуальну спроможність.

Застосування ігрових методів дозволяє реалізувати різні потреби учасників: руху, розрядки, переживання, подолання страху, переборення боязливості, сором'язливості, а також суспільних стереотипів..

Щоб урок був цікавим, сучасним, успішним, викладачу потрібно цікавитись новинками в освіті і застосовувати нові рекомендації під час планування і проведення уроку.

Творчість у пошуку виявляється в удосконаленні вже відомих методів і засобів педагогічної праці, а також в освоєнні нових методів і технологій, які не лише охоплюють окремі сторони педагогічної діяльності, а й поширюються на всю роботу викладача.

На сьогоднішній день я вважаю, що доцільним є застосування і формування на уроках **ключових компетенцій**.

Згідно зі структурою уроку, подачею матеріалу, застосовувати ключові компетенції можна на різних шляхах формування знань.

Загальнокультурна компетенція :

- наведення прикладів з мистецької сфери, використання статистичних даних з он-лайн ресурсів «Культура і Креативність» та "Google Arts& Culture", додаткової літератури;

Інформаційна компетенція:

- розроблення опорних конспектів, пошук інформації щодо теми уроку і спрямування учнів на пошук необхідної інформації

Комунікативна компетенція:

- використання інтерактивних методів навчання - ігор «Поет», «Композитор», "Бітмейкер" тощо.

Соціально – трудова компетенція:

- розв'язання творчих завдань учнями.

Кожна з компетенцій має не тільки певну логіку, структуру, змістову цілісність, але й має відповідати віковим та особистісним особливостям учнів.

Завдання вчителя - вибрати найдоцільніші технології, методи, характерні ключові компетенції для подання знань учням.

План уроку № 1 – 3

Тема програми: «Залучення новітніх технологій у формуванні національної свідомості учнів»

Тема уроку: Національна свідомість та новітні технології. Українська пісня - фундамент нашої нації.

Мета уроку:

навчальна - визначити та допомогти учням усвідомити поняття про національну свідомість, розглянути головні критерії успіху розвитку України через призму мистецтва, української музики.

розвивальна - за допомогою різних видів роботи розвивати активність учнів, спостережливість, увагу, логічне мислення; формувати вміння використовувати одержанні знання у повсякденному житті, співпрацювати в команді, об'єктивно оцінювати свою роботу та працю інших;

виховна – сприяти вихованню почуття власної гідності, колективізму під час роботи в команді; розвивати взаємоповагу, взаємодопомогу, виховувати відповідальність за і тих, хто знаходиться поруч.

Тип уроку: комбінований.

Форми роботи учнів: групова, робота в командах, індивідуальна, фронтальна.

Методи проведення уроку:

- **словесний** (розповідь з елементами пояснення);
- **наочний** (презентації);
- **пошуковий** (самостійна робота – пошук семплів та патріотичних текстів);
- **практичний** (робота з програмним забезпеченням, написання треків);
- **імітаційні** (гра «Поет», «Композитор», гра «Бітмейкер»)
-

Комплексно-методичне забезпечення уроку: ноутбук та мультимедійний проектор для демонстрації слайдів, Arturia MiniLab МКП, звукова карта, ноутбук, смартфон, програма Walk Band, семплер Kontakt, професійна віртуальна студія Cubase, ZOOM H1, слайдова презентація, збірки української поезії, схеми, підготовлені семпли.

Міжпредметні зв'язки: обладнання, інформатика, мистецтво, українська мова та література.

Структура уроку

1. Організаційно – вступна частина уроку
2. Актуалізація і корекція опорних знань учнів
3. Постановка завдань уроку (мотивація)
4. Сприймання нового матеріалу і формування знань
  - 4.1. Категорії новітніх технологій
  - 4.2. Призначення сучасних семплів
  - 4.3. Текст сучасної патріотичної пісні

- 4.4. Творча частина - виступити кращих проєктів з семплами
5. Закріплення знань та узагальнення теми уроку.
6. Підбиття підсумків уроку .
7. Домашнє завдання

Хід уроку

I. Організаційно – вступна частина

Мета:

- мобілізувати учнів до праці;
- активізувати їх увагу;
- створити робочу атмосферу на уроці.

Характеризується зовнішньою (психологічною) готовністю учнів до уроку:

- √ взаємне вітання;
- √ перевірка присутності учнів в класі (готовність щодо необхідних гаджетів, ручок, папір А4);
- √ організація готовності уваги учнів до уроку.
- √ повідомлення порядку та форм організації роботи на уроці.

Оскільки робота на уроці буде проходити за груповою формою організації, то група об'єднується у дві команди. Серед форм групової роботи основною є бригадна (командна), яка і буде використана на уроці.

Вона надає учасникам можливість діяти, практикувати навички співпраці, роботи в команді.

II. Актуалізація та корекція опорних знань учнів

Мета:

- перевірка набутих знань учнів, необхідних для сприйняття нового матеріалу;
- гра «Поет та світлофор»;

- гра «Поет та світлофор»;
- гра «Бітмейкер»

2.1. Гра «Поет та Світлофор» дуже простий, але ефективний методичний прийом. Під час проведення поетичного марафону завдань всі учні сигналізують викладачу, чи знають вони відповідь на питання (коло зеленого кольору – «готовий відповідати», коло червоного кольору – «не готовий», коло жовтого кольору - «не знаю»). Позитивним моментом є те, що під час проведення опитування, пасивність виключена. «Хочеш – не хочеш» – треба підняти коло і сказати, чи знаєш ти відповідь.

Викладач пояснює умови завдання, оцінювання. Після виконання завдань, викладач оцінює учнів і заносить до відомості контролю. Кожна правильна відповідь на питання оцінюється в 2 бали.

Питання для опитування:

- Придумайте рифму до фрази "Національна свідомість?"
- Назвіть найкращі краєвиди України?
- Придумайте рифму до названого Вами краєвиду?
- Назвіть відомих поетів України?
- Прочитуйте вірш одного з них?
- Охарактеризуйте одним словом Вашу команду ?
- Напишіть заспів і приспів майбутнього українського хіта, використовуючи вже написані Вами фрази

2.2. Гра «Композитор» Команди отримують семпли пісень завантажені на смартфон. Окремо приспів та окремо заспів. Визначити та скласти правильно українську пісню?

2.3 Гра «Бітмейкер» Команди обирають бітмейкера, завданням якого буде створення біта для української композиції на смартфоні

III. Мотивація навчальної діяльності учнів

Мета:

- формування інтересу до теми;
- сприяння освідомленню учнями, теми і мети уроку
- * Розповідь (викладач використовує статистичні дані щодо формування національної свідомості за допомогою новітніх технологій).

IV. Оголошення теми, мети уроку та очікуваних результатів:

Викладач називає тему уроку і ті знання, які повинні засвоїти учні після уроку. Тема і план уроку представлені на слайді. Формулюється триєдина мета уроку.

1. Категорії формування національної свідомості
2. Залучення новітніх технологій
3. Поняття новітніх технологій та їхнє призначення.

Після вивчення цієї теми уроку учні мають знати:

- Категорії новітніх технологій;
- пояснювати призначення новітніх технологій, що використовуються у формуванні національної свідомості учнів;
- вміти створити українські музичні замальовки, використовуючи доступні гаджети.

V. Сприйняття нового навчального матеріалу та формування вмінь і навичок

Мета:

- пояснення нового матеріалу;
- керування процесом засвоєння учнями нових знань.

Для успішності даного процесу викладачеві необхідно подбати про сприймання, розуміння, закріплення і застосування знань. Під час пояснення нового матеріалу між учнями і викладачем створюється зворотний зв'язок для застосування незрозумілих моментів.

Пояснення нового матеріалу проводиться з використанням наочного, пояснювально-ілюстративного методів та презентації. Ці методи дозволяють привернути більше увагу учнів, сконцентрувати їх. Коли учні лише слухають, то вони не досить гарно розуміють матеріал, а коли слухають і бачать, можуть прочитати на екрані, побачити відповідні малюнки, то в пам'яті залишиться більше інформації. Метод презентації – один з ефективних способів передачі знань.

5.1. Категорії новітніх технологій

Пояснення викладача з демонстрацією слайдів та опорних конспектів

- Новітні технології MIDI
- Електронні бібліотеки з поезією

5.2. Призначення новітніх технологій MIDI

Пояснення викладача з демонстрацією слайдів та опорних конспектів

* Самостійна робота - гра «Знайди пару». Учні об'єднані у дві команди. Одна команда отримує картки з питаннями, друга – з відповідями.

Завдання: кожному учневі треба знайти свою пару, прочитавши текст відомої української пісні.

Ті учні, які правильно знайшли свою пару, одержують 1 бал.

5.4. Поняття MIDI технологія та її призначення.

* Розповідь викладача

Бесіда з демонстрацією слайдів

Заповнення таблиці

Гра "Швидкий семпл"

Оцінювання цієї роботи заслуговує максимальний бал – 5. Та команда, яка краще впорається з завданням, отримає додатковий бал.

VI. Закріплення знань та узагальнення теми уроку

Мета:

- формування вмінь і навичок з практичного застосування набутих знань ;
- виявлення рівня засвоєння учнями навчального матеріалу.

Бліцопитування «Хто швидше і більше»

Умови проведення бліцопитування:

Викладач зачитує по черзі для кожної команди по одному питанню , яке оцінюється в 1 бал. Якщо команда не відповідає, то інша команда може заробити додатковий бал, відповідаючи на запитання суперників. Цей метод опитування спонукає учнів думати швидко, співпереживати за команду, відчувати інтерес.

Питання бліщопитування:

- Як формувати національну свідомість?
- Які засоби формування ви знаєте ?
- Яке призначення новітніх технологій ?
- Назвіть найвідоміших поетів України на слова яких створена сучасна пісня
- Для чого застосовують MIDI пристрої ?
- Які 3 основні елементи сучасної української пісні ?
- Для чого застосовують смартфон у музичній індустрії ?
- Яке загальне призначення засобів новітніх технологій?
- Назвіть основні засоби формування національної свідомості в однолітків?
- Презентація пісень команд

VII. Підбиття підсумків уроку

Мета:

- аналіз успішності та діяльності учнів, відповідність досягнутих результатів поставленій меті;
- стимулювання внутрішньої позитивної мотивації навчальної діяльності.

Основне завдання даного етапу - на основі досягнень і недоліків показати учням, чого вони навчилися, рівень їх усвідомленості і творчої активності. При цьому викладачеві необхідно дотримуватись педагогічного такту і не акцентувати увагу на помилках учнів, якщо їх причиною є недосвідченість. Оскільки урок проходив в командному дусі (учні працювали в командах), викладач підбиває підсумки отриманих балів за урок кожній команді. Для цього він користується відомістю контролю, де виставлялися бали протягом уроку. Максимальна кількість балів, яку можливо отримати за урок – 60. Під час виставлення оцінок потрібно користуватися рейтинговою таблицею. Оцінки отримують усі учні. Більш активним враховують додаткові бали.

Викладач оголошує підсумки роботи команд на уроці, називає найактивніших, виставляє оцінки за участь в усіх конкурсах згідно з оцінювальною таблицею. Під час виставлення оцінок потрібно користуватися рейтинговою таблицею.

Рефлексія. Учні по черзі висловлюють свою думку коротко, стисло за такою схемою.: «На уроці я»...

- дізнався...

- зрозумів..

- навчився..

VIII. Домашнє завдання

Домашнє завдання – особливий вид самостійної роботи, тому що ця робота виконується без контролю викладача. Основна мета: закріплення, удосконалення знань і вмінь, отриманих на уроці.

Домашнє завдання викладач видає відповідно до рівнів навчальних досягнень учнів.

Завдання **першого** рівня – обов’язковий мінімум питань, посильних для будь-якого учня.

Завдання **другого** рівня – вимагає від учнів відтворити головний навчальний матеріал, замислитися, проявити свої знання, думки.

Завдання **третього** рівня практичне - застосувати знання у стандартній ситуації, зробити висновки.

Завдання **четвертого** рівня – творче, на вміння знаходити інформацію,самостійно аналізувати і вирішувати проблему. Виконується добровільно і стимулюється високою оцінкою і похвалою викладача.

I рівень - прочитати поезію сучасних авторів

II рівень - проаналізувати як можна створити музику національно-патріотичного плану. Які потрібні семпли? Потрібно пояснити. «Які ваші дії?»»

III рівень – практичне завдання: створити семпли в програмі Walk Band що буде продовженням охоплення загальної теми "**Залучення новітніх технологій у формуванні національної свідомості учнів**"

IV рівень - творче завдання (за вибором учнів) підготувати презентацію або реферат за темою "**Новітні технології у формуванні національної свідомості учнів**" скласти кросворд із ключовим словосполученням «Новітні технології».

Список використаних джерел

1. Сайт Культура та Креативність
<https://www.culturepartnership.eu/ua/more-doc>
2. **“Google Arts& Culture”**
3. О.Воропай "Звичаї нашого народу"
4. Walk Band: Багатоканальна музика
<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.gamestar.pianoperfect&hl=uk>
5. Arturia MiniLab MKII <https://www.arturia.com/minilab-inverted>
6. Семплер Kontakt <https://www.native-instruments.com/en/products/komplete/samplers/kontakt-6/>
7. <https://www.native-instruments.com/en/catalog/>
8. Пісня про Осінь (сл. С.Попова, муз. Д. Суботенко)
<https://www.youtube.com/watch?v=RU1jaGfRyB8>
9. Караоке версія <https://www.youtube.com/watch?v=pl5pJ3b0GAE>

ДОДАТКИ

Walk BAND

